

## Roata morii

George Coșbuc

---

Stăteam pe gânduri, eu și gloata.  
La roata morii ne uitam  
Și de-n zadar ne frământam,  
Că de-adevăr noi tot nu dam:  
De ce să-nvâрте roata?

- „Păi, nu-nțelegi tu românește?  
- Vezi scocul?” - „Văd.” - „Și ce-i pe scoc?”  
- „E apă.” - „Bun! Stă apa-n loc?”  
- „Ba vine.” - „Ei, acum cioc-poc  
Și roata să-nvâртеște!”

Moraru-și scutură luleaua  
Râzând. Avea el azi ce-avea  
Căci alte-dăți când ne vedea  
În jurul morii ne făcea  
Primire cu nuiaua.

Eram voioși că sta s-asculte  
Și ne spunea ce e, ce nu-i.  
Dar cum era puțin năprui  
Făcea ca din cioc-pocul lui  
Să nu-nțelegem multe.

- „Da roata carului ce face?  
Se-nvâрте?” - „Da.” - „Ba cum, ehei!  
Se-nvâрте ea de capul ei?”  
- „Ba, când o împingi.” - „Eu ce spusei?  
Se-nvâрте așa, și pace.

Iar-roata ici... o împinge apa.”  
Acum noi toți am hohotit.  
Morarul ăsta e smintit:  
Când vrea să doarmă pe-odihnit,  
El pat își face grapa!

Că de-ar împinge-o, ea nebuna  
S-ar năpusti, ieșind din scoc,  
S-ar duce pe pârau cioc-poc -  
Dar uite, roata stă pe loc  
Și totuși umblă-ntruna.

- „Ei, bat-o Dumnezeu s-o bată!

Dar cum să plece dac-o legi  
De moară, mă! Nu mă-nțelegi?  
Cu voi nu mântui zile-ntregi:  
Ea stă, că e legată!"

Să-ți faci acum, creștine, cruce!  
Priveam cu spaimă la morar.  
O legi? și stă! Dar e-n zadar!  
Și roata doar o legi la car,  
Și ea se duce, duce!

- „Se duce roata? Bun, dar carul?  
El stă pe loc ca mine-acum.  
El fuge crezi? Ba nicidecum,  
Fug numai roțile pe drum” -  
Ei, zi: nu-i prost morarul?

Și ne temeam să nu se bată,  
Că prea l-am zăpăcit de tot.  
Păi carul stă? Minciuni de-un cot!  
Ba carul fuge ca netot  
Cu roatele deodată!

- „Am zis că nu? Ba, fuge doară  
Ei, fuge, vezi! știam și noi.  
De ce n-o ia la fug-apoi  
Și moara ta către zăvoi  
Cu tot ce e prin moară?

Moraru-și puse-n sân luleaua,  
Tăcut și grav: se pregătea  
La sfat cu noi altfel să stea;  
Și ce dovadă-i trebuia  
Mai bună ca nuiua?

Iar ce-a urmat la ce-aș mai spune?  
Noi n-am ajuns la nici un rost.  
Tu zici: - „Erai, băiete, prost,  
Și roata pentru tine-a fost  
A patra dimensiune!"

Și-apoi? Eu văd și astăzi gloata  
Făcând așa! Tu nu-ntâlnești  
Atâtea fapte omenești,  
Le vezi, le-auzi, și te crucești  
De ce se-nvârte roata?